

**Rīgas pilsētas gaisa kvalitātes uzlabošanas rīcības programmā 2011.-2015.gadam
iekļauto pasākumu izpilde 2013.gadā.**

Nr.	Pasākums	Veiktie darbi	Izlietotais finansējums
T1.1 un T1.2	<p>Turpināt darbu pie transporta plūsmu optimizēšanas, atslogojot transporta noslodzi un novirzīt smago transportlīdzekļu plūsmu no Centra maģistrālēm Centrā un uz tiltu nobrauktuvēm (saistīts ar Rīgas un Pierīgas mobilitātes plāna pasākumiem).</p>	<p>Pilsētas maģistrālo ielu tīkla pilnveidošanai un satiksmes caurlaides spēju palielināšanai pabeigta nozīmīgu satiksmes infrastruktūras objektu būvniecība: Austrumu maģistrāles posmu Gustava Zemgala gatves un Gaujas ielas divu līmeņu šķērsojuma būvniecība, Viestura prospekta un Meža prospekta divu līmeņu šķērsojuma būvniecība. Austrumu maģistrāle paredzēta kā viena no maģistrālo ielu tīkla sastāvdaļām Rīgā, kas nodrošinās tranzīta satiksmi, uzņems galvenās pilsētas starprajonu transporta slodzes un izvadīs tās uz ārējo ceļu tīklu.</p> <p>Turpinājās Dienvidu tilta būvniecības darbi: Dienvidu tilta 3.kārtas būvniecības ietvaros izbūvēts Dienvidu tilta kreisā krasta pievedceļa pieslēgums "B" kategorijas ielai (Jāņa Čakstes gatve no Bauskas ielas līdz Ziepniekkalna ielai). Pēc Dienvidu tilta trešās kārtas pabeigšanas tiks atslogotas gan Rīgas centra ielas, gan Salu, Akmens un Vanšu tilti.</p> <p>Krišjāņa Valdemāra un Daugavgrīvas ielas satiksmes mezgla rekonstrukcija <u>2011.-2013.gadā</u>: rekonstruēts Krišjāņa Valdemāra un Daugavgrīvas ielas satiksmes mezgls, uzlabojot satiksmes drošību un satiksmes organizāciju gan vietējā līmenī, gan maģistrālai satiksmei. Projekta gaitā Daugavgrīvas ielā izbūvētas 4 braukšanas joslas, pieslēgumi Krišjāņa Valdemāra ielai, 5 luksofori, tilts pār Zunda kanālu, gājēju ietves un veloceļš.</p> <p>Veikti satiksmes plūsmu pētījumi transporta kustības uzlabošanai uz Pērnavas – Senču - Zirņu ielām posmā no Brīvības ielas līdz Skanstes ielai, kā arī posmā Gustava Zemgala gatve – Brīvības iela.</p> <p>2013.gadā uzsākta un 2014.gadā tiks pabeigta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • K.Ulmaņa gatves un lidostas "Rīga" pievedceļa (P133) šķērsojuma rekonstrukcija (no Lielirbes ielas līdz Šampētera ielai un no Grenču ielas līdz 	<p>36 902 722 LVL</p> <p>Kopējās projekta izmaksas 17 240 685 LVL</p> <p>Kopējās projekta izmaksas 21 181640 LVL</p> <p>4 950 000 LVL</p>

		<p>Gramzdas ielai).</p> <ul style="list-style-type: none"> • satiksmes pārvada rekonstrukcija pār dzelzceļu Kārļa Ulmaņa gatvē. <p>2013.gadā:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pasūtīts satiksmes plūsmu pētījums par kravas transporta novirzīšanu no Rīgas centra. • Veikta Gustava Zemgala gatves posma pie Brīvības gatves rekonstrukcija, lai samazinātu gaidīšanas laiku pie luksofora. 	<p>4 492 000 LVL</p> <p>4 915 LVL</p> <p>59 760 LVL</p>
T1.3	Turpināt darbu pie sabiedriskā transporta tīkla pievilcīguma un efektivitātes paaugstināšanas (saistīts ar Rīgas un Pierīgas mobilitātes plāna pasākumiem)	<ul style="list-style-type: none"> • Uz nenoteiktu laiku pagarināts autobusu nakts maršrutu darbības termiņš (samazinās vieglo automašīnu nobraukums). • Veikta tramvaja sliežu ceļu un kontakttīkla rekonstrukcija Brīvības gatvē no Ropažu ielas līdz Juglai saistībā ar zemās grīdas tramvaja ieviešanas Rīgā projektu, pārbūvējot pieturvietas, nodrošinot tramvaja pieejamību pasažieriem ar īpašām vajadzībām. Sliežu ceļu konstrukcijā pielietoti materiāli tramvaja radītā trokšņa un vibrāciju samazināšanai un ierīkots zālājs sliežu ceļu joslā putekļainības samazināšanai. • 2013.gada janvārī ir izstrādāti priekšlikumi par sabiedriskā transporta joslu izveidi, kas uzlabotu sabiedriskā transporta kustības prognozējamību un regularitāti, kas ir galvenie priekšnosacījumi pievilcīguma un efektivitātes nodrošināšanai. • Izveidota sabiedriskā transporta josla Mūkusalas ielā pirms Uzvaras bulvāra (170 m). • Lai samazinātu sastrēgumus pilsētā un sabiedrisko transportu padarītu par prioritāru ir atklāts <i>park&ride</i> Ulbrokas ielā 13. • Kopš 2012.gada ir izveidots vienots Rīgas pilsētas maršrutu tīkls, kurā ir integrēti paaugstināta servisa autobusu maršruti. • Regulāri tiek optimizēti maršrutu kustības saraksti, pielāgojot tos reālajai 	<p>Kontakttīkla un sliežu ceļu rekonstrukcijas izmaksas -8 milj. LVL</p>

		<p>situācijai un nodrošinot kustības regularitāti. Arī 2013.gadā veiktas izmaiņas autobusu, tramvaju, trolejbusu un minibusu maršrutu kustības sarakstos (88 autobusu kustības sarakstos, 72 trolejbusu kustības sarakstos, 40 tramvaja kustības sarakstos).</p> <ul style="list-style-type: none"> • No 2012.gada 1.septembra ir palielināti pašvaldības noteiktie braukšanas maksas atvieglojumi vispārējās izglītības iestāžu 5.-12.klases klātienes izglītojamajiem līdz 100%. • 2013.gada pavasarī noteikti braukšanas maksas atvieglojumi 100% apmērā visiem 3.grupas invalīdiem un palielināti braukšanas maksas atvieglojumi līdz 100% pamatizglītības, arodizglītības vai profesionālās vidējās izglītības programmās profesionālās izglītības iestādēs klātienē izglītojamiem. 	<p>3,2 milj. LVL gadā</p> <p>4,3 milj. LVL gadā</p>
T2.1	Noteikt un piemērot izdevīgākus nosacījumus Rīgas centra pašvaldības autostāvvietās elektroautomobiļu, hibrīdautomobiļu un ūdeņraža automobiļu novietošanai.	<p>Rīgas pašvaldībā notiek diskusijas par pasākuma realizēšanas iespējām. Ir plānots veikt grozījumus attiecīgajos saistošajos noteikumos par Rīgas pilsētas pašvaldības maksas autostāvvietu, kas atrodas ielu sarkano līniju robežās, apsaimniekošanu un lietošanu, pēc tam, kad tiks veiktas izmaiņas LR normatīvajos aktos.</p> <p>Turpinājās darbs pie iespējamo atlaižu noteikšanas metodikas izstrādes.</p>	
T2.2.	Attīstīt nulles-emisiju transporta atbalsta programmas	<p>Iegādāti 8 elektromobiļi (bez atbalsta piesaistīšanas).</p> <p>Izmantojot klimata pārmaiņu finanšu instrumenta finansējumu (līdzekļi, kas iegūti, pārdodot valstij piederošās siltumnīcefekta gāzu emisijas vienības un kas tiek novirzīti klimata pārmaiņu novēršanai) tiek atbalstīta elektromobiļu ieviešana un to uzlādes infrastruktūras izveidošanu Latvijā.</p> <p>Projekta īstenošana turpinājās arī 2013.gadā.</p> <p>Pieņemts lēmums piedalīties konkursā „Siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšana transporta sektorā – atbalsts elektromobiļu un to uzlādes infrastruktūras ieviešanai”.</p>	

T.2.2 (a)	T2.2(a): Nodokļu atvieglojumu noteikšana likumdošanā zemu vai nulles emisiju transportlīdzekļiem	Jau 2011.gadā ir pieņemts Transportlīdzekļu nodokļu likums, kurā noteikts, ka nodoklis nav jāmaksā par vieglo automobili, kurš ir aprīkots tikai ar elektrodzinēju.	
T2.3.	T2.3: Autostāvvietās ar atvieglojumiem elektroautomobiļiem un hibrīdautomobiļiem izveidot uzlādes punktus akumulatoru uzpildei	2013.gadā tika veikti projekta izpētes darbi pie elektromobiļu ātrās uzlādes stāvvietu izveides.	19 965 LVL
T2.4	Turpināt darbu pie plānoto veloceļu ierīkošanas un velosipēdu pietātņu un nomas punktu attīstīšanas (saistīts ar Rīgas un Pierīgas mobilitātes plāna pasākumiem).	<p>2013.gadā:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tiek izstrādāts būvprojekts veloceļam „Centrs – Ķengarags – Rumbula – Dārziņi” . • Pabeigts veloceļa posms Kr.Valdemāra ielas un Daugavgrīvas ielas satiksmes mezgla rekonstrukcijas ietvaros. <p>2013.gadā :</p> <ul style="list-style-type: none"> • uzstādīti 10 velostatīvi; • veikts pētījums par velojoslu ierīkošanu Rīgas pilsētas centrālā līdz dzelzceļa lokam, kā arī realizēts attiecīgs pilotprojekts. • izstrādāts tehniskais projekts gājēju un velosipēdu ceļa izbūvei no Akmens tilta uz Uzvaras bulvāri un AB dambi. • izstrādāts tehniskais projektu veloceļam „Centrs – Mežaparks – Vecāķi 3.posms” veloceļa posmam Vecāķu prospektā no Kalngales ielas līdz Atlantijas ielai. • veikta izpēte par veloceļa izbūvi uz Daugavgrīvas salu (Vakarbuļļu pludmale) • velosipēdu nomas pilotprojektu „RigaBIKE” 2013.gadā no iepriekšējā operatora pārņēma SIA „Transporent”. 	<p>37 200 LVL</p> <p>Finansējums ietverts pie T.1.1. pasākumiem</p> <p>1 985 LVL</p> <p>3 509 LVL</p> <p>3 624 LVL</p> <p>3 509 LVL</p> <p>3 624 LVL</p>
T3.1	Atjaunināt Rīgas pilsētas sabiedriskā transporta autobusu	Tika pētītas biogāzes izmantošanas iespējas sabiedriskā transporta autobusos. Balstoties uz pētījuma rezultātiem, tiks lemts par optimālu autobusu skaitu	

	parku, uzsākot nomainītu ar bezizmešu autobusiem – pakāpeniski nomainīt iekšdedzes dzinēju autobusus ar bezizmešu ūdeņraža autobusiem, veidojot pilsētā arī ūdeņraža uzpildes staciju tīklu.	pārbūvei. 2013.gadā Rīgas pašvaldības SIA „Rīgas satiksme” noslēdza līgumu par jaunu, tehnoloģiski modernu un videi draudzīgu transportlīdzekļu iegādi ar: - Solaris Bus&Coach S.A. par 175 zemās grīdas autobusu iegādi; - „Škoda Elektic” par 125 trolejbusu piegādi. Transportlīdzekļi Rīgā tiks piegādāti pakāpeniski piecu gadu laikā. Veikts pētījums „Ūdeņraža tehnoloģiju izmantošanas Rīgas pilsētas sabiedriskajā transportā vides un ekonomiskie aspekti”. Izlietotais finansējums – 10 789 LVL.	
T4.1.	Veikt pētījumu par tehnoloģijām ielu apstrādei ar daļiņu (PM ₁₀) saistošiem šķīdumiem un iespējām šīs tehnoloģijas ieviest Rīgā	Pētījums veikts jau 2012.gadā. Balstoties uz tajā iegūtajiem secinājumiem, tiks lemts par tālāku pasākumu veikšanas nepieciešamību.	2 813 LVL
T4.3	Veikt pētījumu par ceļu seguma materiālu ietekmi uz piesārņojumu ar daļiņām (PM ₁₀) alternatīvu risinājumu rašanai.	Pētījums veikts jau 2012.gadā. Secināts, ka Rīgas pilsētas ielās izmantotais blīvais asfaltbetona segums un šķembu mastikas asfaltbetona segums ir optimāls gan no uzturēšanas viedokļa, gan no ilgmūžības viedokļa, gan no izturības (liela intensitāte) viedokļa.	2 777 LVL
T4.4	Veikt regulāru ielu tīrīšanu, izmantojot putekļus uzsūcošas iekārtas (īpaši pavasara sezonā).	<ul style="list-style-type: none"> Rīgas centra ielu tīrīšana ar putekļu savākšanas un mitrināšanas iekārtām tiek veikta katru nedēļu 6 reizes. Pārējās ielas ar cieto segumu atkarībā no satiksmes intensitātes 3-6 reizes nedēļā. <p>2013.gadā veikti ielu tīrīšanas, mazgāšanas darbi 390 781 249 m² platībā, ielu tekņu tīrīšana pēc ziemas sezonas 1138 km, kā arī 30 koku laistīšana.</p> <ul style="list-style-type: none"> A/S „Rīgas satiksme”, veicot sliežu ceļu rekonstrukciju (piemēram, Brīvības gatvē) iebūvē tramvaja sliežu ceļus dzelzsbetona plātnēs, kas ievērojami samazina putekļu rašanos. 	784 684 LVL
R1.2	Izvērtēt iespējas zemākas kvalitātes biomasas kurināmā aizvietošanai ar augstākas	Uzņēmums „Rīgas siltums” iepērk un kā kurināmo savās iekārtās izmanto tikai augstākās kvalitātes koksnes šķeldu, kas nodrošina mazāku gaisa piesārņojumu ar daļiņām PM ₁₀ .	

	kvalitātes klases kurināmo siltuma ražošanas iekārtās.	Šis princips tiks ievērots arī turpmākajā rīcības programmas darbības laikā.	
R2.1	Veicināt siltuma atgūšanas no dūmgāzēm tehnoloģiju izmantošanu.	<p>Tehnoloģijas siltuma atgūšanai no dūmgāzēm (kondensācijas ekonomizeri un dūmgāzu kondensatori) tiek izmantotas uzņēmuma a/s „Rīgas siltums” siltumcentrālē „Imanta”, koģenerācijas stacijās Keramikas ielā 2a un Viestura prospektā 20b, automatiskajās gāzes katlu mājās Trijādības ielā 5a, Bauskas ielā 207a un Nautrēnu ielā 24.</p> <p>2013.gada 1.ceturksnī SC „Ziepniekkalns”, Siltuma ielā 6, Rīgā nodots ekspluatācijā koģenerācijas energobloks ar elektrisko jaudu 4 MW un siltuma jaudu 22 MW. Energobloks aprīkots ar dūmgāzu kondensatoru ar aptuvenu siltuma jaudu 3,6 MW (pie noteiktiem parametriem), ar kuru plānots saražot bez kurināmā sadedzināšanas 15 000 MWh siltumenerģijas gadā.</p> <p>2013.gada 2.ceturksnī SC “Zasulauks”, Kandavas ielā 16, Rīgā, nodota ekspluatācijā biokurināmā katlu māja ar siltuma jaudu 20 MW, kas aprīkota ar dūmgāzu kondensatoru ar aptuvenu siltuma jaudu 4,9 MW (pie noteiktiem parametriem), ar kuru plānots saražot bez kurināmā sadedzināšanas ap 20 000 MWh siltumenerģijas gadā.</p> <p>2013.gada 4.ceturksnī SC „Vecmīlgrāvis” Lēpju ielā 2, Rīgā esošajiem biokurināmā kaitiem tika uzstādīts dūmgāzu kondensators ar aptuvenu jaudu līdz 3,3 MW (pie noteiktiem parametriem), ar kuru plānots saražot bez kurināmā sadedzināšanas ap 11 000 MWh siltumenerģijas gadā.</p> <p>2013.gada 4.ceturksnī katlu mājā Gobas ielā 33a, Rīgā viens no dabasgāzes ūdenssildāmajiem katliem tika aprīkots ar kondensācijas ekonomizeru ar aptuvenu jaudu 0,5 MW, ar kuru plānots izstrādāt bez kurināmā sadedzināšanas ap 1 800 MWh siltumenerģijas gadā.</p>	Finansējuma apjoms aktivitātes R2.1. realizācijai sastādīja 19,3 milj. LVL
R2.3	Īstenot pasākumus siltuma zudumu samazināšanai siltuma pārvades sistēmā.	<p>Ik gadus tiek turpināta siltumtīklu atjaunošanas un nomaiņas programma a/s ”Rīgas siltums”, kas ļāvusi noturēt siltuma zudumus tīklos ap 13%, neraugoties uz siltuma piegādes apjoma ikgadēju samazināšanos par 1,5-2% energoefektivitātes pasākumu ieviešanas rezultātā pie patērētājiem.</p> <p>Siltuma zudumu samazināšanai a/s „Rīgas siltums” izmanto siltumtīklu siltumizolācijas nomaiņu virszemes siltumtīklos, izmantojot modernus izolācijas materiālus. Tā kā tradicionālo rūpnieciski izolēto cauruļvadu izmantošana (1.sērija) nenodrošina strauju siltuma zudumu samazinājumu, 2013.gadā rekonstruējot (izbūvējot) siltumtīklus, tika izmantotas 2.sērijas rūpnieciski izolētas</p>	12,1 milj. LVL

		<p>caurules, kā arī dubultcaurules, kurām siltuma zudumi ir ievērojami mazāki. Turpmākajos gados ir plānots palielināt dubultcauruļu izmantošanu.</p> <p>2013.gadā tika veikta maģistrāles M-10 rekonstrukcija Krustabaznīcas ielā un Brīvības gatvē ar kopējo garumu 0,4 km un siltumtīklu rekonstrukcija Senču un Zirņu ielā ar kopējo garumu 0,95 km.</p> <p>2013.gadā kopumā nomainīti 12,36 km siltumtīklu, t.sk. 10,55 km, pielietojot rūpnieciski izolētus cauruļvadus, kas izbūvēti bezkanāla tehnoloģijā, no kuriem 1,23 km ir izbūvēti, pielietojot bezkanāla dubultcaurules.</p>	
R3.1	<p>Nodrošināt efektīvu dūmgāzu attīrīšanas tehnoloģiju izmantošanu daļiņu un slāpekļa oksīdu emisiju samazināšanai rūpniecības un enerģijas ražošanas uzņēmumos.</p>	<p>A/s „Rīgas siltums” pašlaik ir 4 siltuma avoti, kur siltumenerģijas ražošanai kā kurināmo izmanto koksnes šķeldu un ražošanas procesā ar dūmgāzēm gaisā tiek emitētas daļiņas – SC „Ziepniekkalns”, SC „Zasulauks”, SC „Vecmīlgrāvis” un SC „Daugavgrīva”. Šajās SC daļiņu koncentrācija dūmgāzēs atbilst 2013.gada 2.aprīļa Ministru kabineta Noteikumu Nr.187 „Kārtība, kādā novērš, ierobežo un kontrolē gaisu piesārņojošo vielu emisiju no sadedzināšanas iekārtām” un izsniegto piesārņojošās darbības atļauju prasībām.</p> <p>2013.gada 1.ceturksnī pabeigta biokurināmā koģenerācijas stacijas izbūve SC „Ziepniekkalns”. Papildus multiciklonam tiek izmantoti arī labākie pieejamie tehniskie paņēmieni – elektrostatisks filtrs un dūmgāzu kondensators.</p> <p>2013.gadā ekspluatācijā nodotajā SC „Zasulauks” ierīkota dūmgāzu attīrīšana no daļiņām, izmantojot elektrostatisko filtru un dūmgāzu kondensatoru.</p> <p>2013.gada 4.ceturksnī SC „Vecmīlgrāvis” papildus esošajiem dūmgāzu attīrīšanas multicikloniem tika uzstādīts dūmgāzu kondensators.</p> <p>Rekonstruējot siltumcentrāles „Imanta”, „Ziepniekkalns”, un „Vecmīlgrāvis”, tajās uzstādīti zema NO_x emisiju līmeņa degļi, lai samazinātu slāpekļa oksīdu emisiju.</p> <p>Attiecībā uz dūmgāzu attīrīšanu no NO_x a/s „Rīgas siltums” informē, ka labāko pieejamo tehnisko paņēmieni vadlīnijās minētās dūmgāzu attīrīšanas tehnoloģijas, kas paredz selektīvu katalītisku reducēšanu (SCR) un selektīvu nekatalītisku reducēšanu (SNCR) nav ekonomiski pamatotas mazām iekārtām ar jau zemām</p>	<p>Finansējums norādīts pie pasākuma R.2.1.</p>

		<p>NO_x emisijām, jo attīrīšanas procesā rodas jaunas emisijas – NH₃ , N₂O.</p> <p>Par pasākuma R3.1. realizāciju ir atbildīgs arī Rīgas domes Mājokļu un vides departaments. Rīcības programma paredz, ka Lielrīgas reģionālajai vides pārvaldei kopā ar uzņēmumu (ne tikai tad, ja uzņēmumam nepieciešama atļauja A kategorijas piesārņojošas darbības veikšanai) jāseko līdzi labākiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem, lai nodrošinātu maksimāli efektīvāku gaisu piesārņojošo vielu emisiju ierobežošanu. Savukārt Rīgas pašvaldībai ir jāizmanto 2010.gada 30.novembra Ministru kabineta noteikumos Nr.1082 „Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai” paredzētās tiesības detalizēti iepazīties ar piesārņojošo darbību un sniegt priekšlikumus atļaujas nosacījumiem par efektīvu dūmgāzu attīrīšanas tehnoloģiju izmantošanu.</p> <p>2013.gadā Mājokļu un vides departamenta Vides pārvalde ir izvērtējusi operatoru sagatavotos iesniegumus atļauju saņemšanai un grozījumu izdarīšanai izsniegtajās atļaujās. Nepieciešamības gadījumā Vides pārvalde ir ierosinājusi Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldei kopā ar operatoru rast risinājumus slāpekļa oksīdu un/vai daļiņu emisiju samazināšanai konkrētām piesārņojošām darbībām.</p>	
R4.1	Piemērot īpašas prasības darbībām ar putošiem materiāliem, lai nodrošinātu daļiņu piesārņojuma ierobežošanu (īpašu uzmanību pievēršot Rīgas Brīvdostai).	<p>Rīcības programmas vērtējumā Rīgas Brīvdostas teritorijā strādājošie beramkravu pārkrāvēji ir ievērojams daļiņu emisijas avots. Neskatoties uz to, ka beramkravu pārkrāvēju darbība pamatā atbilst izsniegto atļauju nosacījumiem, saskaņā ar rīcības programmu šādu uzņēmumu kontrolei jāpievērš pastiprināta uzmanība. Rīcības programma paredz, ka pašvaldība, izvērtējot sagatavotos iesniegumus atļauju saņemšanai vai grozījumu veikšanai esošajās atļaujās, izvirza prasību nodrošināt regulāru daļiņu emisiju monitoringu vismaz zonā starp uzņēmuma teritoriju un dzīvojamām ēkām.</p> <p>Arī 2013.gadā nepieciešamības gadījumā Vides pārvalde ir ierosinājusi Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālajai vides pārvaldei izvirzīt operatoram prasību nodrošināt regulāru daļiņu emisiju monitoringu zonā starp uzņēmuma teritoriju un dzīvojamām ēkām.</p>	
M1.1 (a)	Priekšlikumu izstrādāšana grozījumiem esošajā	Izstrādāti iespējamie risinājumi mājsaimniecībās izmantoto apkures iekārtu radītā gaisa piesārņojuma samazināšanai. Veiktas konsultācijas ar ieinteresētajām pusēm	

	likumdošanā, lai samazinātu individuālajā apkurē izmantojamo iekārtu radīto piesārņojumu.	un identificētas lielākās problēmas, kas saistītas ar normatīvā regulējuma ieviešanu.	
M1.1	Izstrādāt speciālu politiku pieslēgumu veicināšanai centralizētajai siltumapgādei Rīgas centrā.	<p>Lai samazinātu lokālo apkures iekārtu skaitu Rīgas pilsētā, a/s „Rīgas siltums” 2013.gada sākumā pārstrādāja esošo pieslēgumu kārtību. 2013.gada 17.aprīļa valdes sēdē tika pieņemts un apstiprināts jauns nolikums „Nolikums par ilgtermiņa investīciju un siltumenerģijas piegādes un lietošanas līgumu slēgšanas un jaunu pieslēgumu vai jaudas palielināšanas realizēšanu”. Saskaņā ar Nolikumu tiek veikta potenciālo siltumenerģijas lietotāju apzināšana, sadarbības iespēju izvērtēšana, piedāvājuma izteikšana, līgumu slēgšana, siltumtīklu izbūve un objektu pieslēgšana.</p> <p>2013.gadā centralizētajai siltumapgādes sistēmai Rīgā ir pieslēgti SIA „YIT celtniecība” dzīvojamās ēkas Tāļivalža ielā 21, SIA „Vladir Investment” dzīvojamā ēka Slokas ielā 130, SIA „NCC konstrukcija” dzīvojamās ēkas Biķernieku ielā 162, SIA „Rīgas pilsētībūvnieks” ēkas Mežrozīšu ielā un Imantas 8.līnijā 1, SIA „Biroju parks Ezerparks” Valsts Ieņēmumu dienesta biroja ēka Talejas ielā 1, SIA „MERKS” ēkas Grostonas ielā 17, kā arī ēkas pēc rekonstrukcijas Elizabetes ielā 101, Brīvības ielā 32, Lāčplēša ielā 7, Audēju ielā 4 u.c. objekti.</p> <p>Lai nodrošinātu Rīgas pilsētas gaisa kvalitātes rīcības programmas 2011.-2015.gadam un Rīgas pilsētas ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plāna 2010.-2020.gadam mērķu sasniegšanu, a/s „Rīgas siltums” turpinās piesaistīt jaunus klientus centralizētās siltumapgādes zonai, nepieļaujot blakus siltumtīkliem esošu ēku vai jaunbūvju pieslēgšanu alternatīviem siltumapgādes veidiem, kas var būtiski ietekmēt un pasliktināt gaisa kvalitāti Rīgā, īpaši tās vēsturiskajā centrā.</p>	0,72 milj. LVL

M1.2	Stimulēt neefektīvu un novecojušu sadedzināšanas iekārtu nomaiņu ar modernākām un vides prasībām atbilstošākām iekārtām.	<p>2013.gadā a/s "Rīgas siltums" veica savu siltumcentrāļu un katlu māju modernizāciju:</p> <p>2013.gada 1.ceturksnī ekspluatācijā nodots siltumcentrāles „Ziepniekkalns” biokurināmā koģenerācijas energobloks ar elektisko jaudu 4 MW un siltuma jaudu 22 MW.</p> <p>2013.gada 2.ceturksnī ekspluatācijā nodota siltumcentrāles „Zasulauks” biokurināmā katlu māja ar jaudu 20 MW. Paredzēts veikt modernizāciju, izbūvējot jaunu koģenerācijas bloku, nomainot esošo šķeldas katlu un uzstādot dūmgāzu kondensatoru (skruberi). Modernizācija tiek plānota 2013.-2014.gadā, izmantojot ES līdzfinansējumu.</p> <p>Minētie siltuma avoti aizstāj esošās jaudas, kas darbojās ar ievērojami zemāku lietderības koeficientu. Jaunās biokurināmā katlu mājas ir aprīkotas ar efektīvām putekļu uztveršanas ierīcēm.</p> <p>Izmantojot klimata pārmaiņu finanšu instrumenta finansējumu, Rīgas pilsētā mājāsaimniecību sektorā veikta siltumsūkņu uzstādīšana, neefektīvu apkures katlu nomaiņa un saules kolektoru sistēmas uzstādīšana. Kopumā Rīgas pilsētā realizēti 156 projekti.</p>	Finanšu līdzekļu apjoms aktivitātes M1.2 realizācijai sastādīja 18,9 milj. LVL (pašu līdzekļi un struktūrfondu finansējums)
M1.5	Popularizēt siltumsūkņu un saules kolektoru izmantošanu siltuma apgādei un karstā ūdens sagatavošanai	<p>2013.gadā kā katru gadu notikušas „Rīgas enerģētikas dienas” ar centrālo pasākumu – starptautisko izstādi „Vide un enerģija” un tematiskiem semināriem par atjaunojamo energoresursu izmantošanu.</p> <p>Tiek organizēti semināri starptautisko projektu ietvaros. Tiek izplatītas starptautisko projektu ietvaros sagatavotas un brošūras, DVD un citi materiāli par labākās prakses piemēriem ar atjaunojamiem energoresursiem. Materiāli ir pieejami Rīgas pašvaldības aģentūra „Rīgas enerģētikas aģentūra” mājas lapā internetā: www.rea.riga.lv.</p> <p>Izmantojot klimata pārmaiņu finanšu instrumenta finansējumu, Rīgas pilsētā mājāsaimniecību sektorā veikta siltumsūkņu uzstādīšana, neefektīvu apkures katlu nomaiņa un uzstādīšana un saules kolektoru sistēmas uzstādīšana. Kopumā Rīgas pilsētā projekts realizēts 156 mājāsaimniecībās.</p>	53 000 LVL
M2.1	Veikt ēku energoefektivitāti	Rīgā veikti šādi pasākumi, kas saistīti ar ēku energoefektivitātes paaugstināšanu:	

<p>paaugstinošus pasākumus daudzdzīvokļu u.c. ēkās.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • regulāri rīkotas atvērto durvju dienas pie renovētām daudzdzīvokļu mājām (2013.gadā – 7), kā arī lietpratēju diskusiju kluba semināri par jautājumiem, kas skar daudzdzīvokļu māju renovāciju kvalitātes problēmas (2013.gadā – 5); • pašvaldības SIA „Rīgas namu pārvaldnieks” ir iesaistījies daudzdzīvokļu māju renovācijas procesā pēc ESKO principiem, 2013.gadā noslēdzot 9 līgumus un jau renovējot vienu daudzdzīvokļu ēku; • 2013.gadā Rīgā renovētas 7 daudzdzīvokļu ēkas un noslēgti vēl 40 līgumi; • izmantojot klimata pārmaiņu finanšu instrumenta finansējumu, kā arī pašvaldības budžeta līdzekļus līdz 2013.gadam ieskaitot, kompleksi renovēta 101 pašvaldības izglītības iestāde (no 295 iestādēm), kas sastāda 36% no kopējā apjoma; • izmantojot klimata pārmaiņu finanšu instrumenta finansējumu, uzlabota 25 ražošanas ēku energoefektivitāte. Uzlabotas komersantu ražošanas tehnoloģiskās iekārtas vai tās nomainītas ar jaunām ražošanas tehnoloģiskām iekārtām, tādā veidā samazinot arī gaisu piesārņojošo vielu emisiju; • izmantojot klimata pārmaiņu finanšu instrumenta finansējumu, realizēti 9 zema enerģijas patēriņa ēku būvniecības projekti. <p>2012./2013.gadā organizēti 102 daudzdzīvokļu māju energoauditi ar pašvaldības 80% energoauditu izmaksu līdzfinansējumu. 2014.gadā ir piešķirts jauns finansējums (25 000 LVL/35.571 EUR apmērā) un Rīgas pašvaldības aģentūrā „Rīgas enerģētikas aģentūra” tiek pieņemti jauni māju pieteikumi energoauditiem.</p> <p>2013.gadā uzsākta ēku renovācijas paraugprojektu (auditi, ēku tehniskais apsekojums un tehniskā projekta izstrāde) izstrāde 12 visbiežāk Rīgā sastopamo tipveida ēku sērijām. Pasākumu finansē Rīgas dome. Sagatavotā dokumentācija būs brīvi pieejama Rīgas iedzīvotājiem.</p>	<p>721 215 LVL</p> <p>10,3 milj. LVL</p> <p>8,14 milj. LVL</p> <p>2,2 milj. LVL</p> <p>40 000 LVL</p> <p>44 000 LVL</p>
---	--	---

M3.1	Izstrādājot Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu grozījumus, paredzēt nosacījumus gaisa kvalitātes standartu ievērošanai dažādās pilsētas gaisa piesārņojuma zonās.	Ar 2013.gada 18.jūnija grozījumiem Rīgas domes saistošajos noteikumos Nr.219 „Grozījumi Rīgas domes 2005.gada 20.decembra saistošajos noteikumos Nr.34 „Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi”” saistošie noteikumi ir papildināti ar jaunu nodaļu 2.14. ¹ <i>Prasības gaisa kvalitātes uzlabošanai</i> . Saistošie noteikumi paredz vairākus risinājumus gaisa piesārņojuma samazināšanai un kontrolei pilsētā. Kā nozīmīgākie jāmin: papildus prasību izvirzīšana piesārņojošu darbību, kas saistītas ar daļiņu PM ₁₀ un PM _{2.5} un slāpekļa dioksīda piesārņojumu, veikšanai, ietekmes uz gaisa kvalitāti kā kritērija izvirzīšana detālpilnplānojumu un lokālpilnplānojumu izstrādē, būvniecības ieceru, kas saistītas ar autonovietņu būvniecību, saskaņošana, kā arī prasība noteiktos gadījumos nodrošināt daļiņu un benzola nepārtrauktu monitoringu uz attiecīgā objekta vai būves teritorijas robežas tuvākās dzīvojamās apbūves virzienā.	5 000 LVL
A1.1	Nodrošināt gaisa monitoringa sistēmas darbības uzturēšanu Rīgā.	Rīgas pašvaldības gaisa monitoringa sistēmas darbību 2013.gadā nodrošināja Rīgas domes budžeta programma „Gaisa monitoringa staciju darbības nodrošināšana Rīgā”.	23 000 LVL
A1.1 (a)	Uzstādīt un nodrošināt pilsētas fona monitoringa stacijas darbību Kronvalda bulvārī.	Pilsētas fona koncentrācijas novērtēšanai VSIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” 2011.gadā ir uzstādījis pilsētas fona monitoringa staciju Kronvalda bulvārī. Stacijas darbība bija nodrošināta arī 2013.gadā.	5 000 LVL
A3.1	Nodrošināt informēšanas sistēmas darbību Rīgā.	Katru nedēļu tiek nodrošināta profesionālās informācijas sniegšana rīdziniekiem uztveramā interpretācijā – gaisa kvalitātes indeksa veidā. Informācija par gaisa kvalitāti regulāri tiek nosūtīta ziņu aģentūrām LETA un BNS, interneta portālam www.delfi.lv , kā arī ievietota Mājokļu un vides departamenta mājas lapā. Rīgas domes mājas lapā www.riga.lv tiek nodrošināta pieeja operatīvai informācijai par piesārņojošo vielu koncentrācijām, kuras mēra Rīgas domes gaisa monitoringa stacijas (Rīgas centrā – K.Valdemāra ielā 18 un Brīvības ielā 73, Sarkandaugavā – Tvaika ielā 44). Informācija atjaunojas katru stundu. Uz Rīgas domes gaisa monitoringa stacijām Kr.Valdemāra ielā 18 un Brīvības ielā 73 darbojās uzstādītie informatīvie tablo operatīvai rīdzinieku informēšanai par divu dažādu piesārņojošo vielu koncentrācijām mērījumu vietās. Informācija atjaunojas ik pēc 10 minūtēm; darbību nodrošina Rīgas domes budžeta programmas „Gaisa monitoringa staciju darbības nodrošināšana Rīgā” finansējums.	950 LVL

A3.2.	Organizēt informatīvas kampaņas par pasākumiem gaisa piesārņojuma samazināšanai pilsētā un iedzīvotāju iesaistīšanai pasākuma īstenošanā.	Rīgas pašvaldības aģentūra „Rīgas enerģētikas aģentūra” ik gadus kopš 2010.gada (kopā ar sadarbības partneriem parakstīts memorands ar Ekonomikas ministriju) piedalās energoefektivitātes informācijas kampaņā „Dzīvo siltāk”, lai panāktu energoefektivitātes paaugstināšanu dzīvojamā fondā un līdz ar to CO ₂ emisiju samazināšanu. Rīgas enerģētikas aģentūra šīs kampaņas ietvaros iedzīvotājiem organizē virkni pasākumu, kas minēti punktā M2.1. Ir noslēgti vairāki sadarbības līgumi ar nevalstiskajām organizācijām, kas ietver arī informācijas izplatīšanu mērķa grupām savas ietekmes zonās.	
A4.1.	Nodrošināt koordināciju starp Rīgas domes struktūrvienībām rīcības plānu un programmu izstrādes gaitā ieteikto pasākumu ietekmes uz gaisa kvalitāti izvērtēšanai	Rīgas dome reizi gadā apkopo informāciju par rīcības programmas izpildi. Atbilstoši 2009.gada 3.novembra Ministru kabineta noteikumu Nr.1290 „Noteikumi par gaisa kvalitāti” 37.punkta prasībām Rīgas pašvaldība katru gadu līdz 1.martam iesniedz Lielrīgas reģionālajai vides pārvaldei pārskatu par programmas izpildi iepriekšējā gadā. 2013.gadā darba grupa, kuru veidoja Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta, Rīgas domes Satiksmes departamenta, Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta, Rīgas pilsētas būvvaldes, Rīgas pašvaldības aģentūras „Rīgas enerģētikas aģentūra”, Rīgas pašvaldības SIA „Rīgas satiksme”, Rīgas brīvostas pārvaldes, Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas, VSIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs”, Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes, a/s „Rīgas siltums” un nevalstiskās organizācijas „Vides aizsardzības klubs” pārstāvji, veica padziļinātu spēkā esošas rīcības programmas analīzi, kā arī programmas precizēšanu un papildināšanu.	